

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

« Μαθητικές περιηγήσεις στα θρησκευτικά και πολιτιστικά μονοπάτια της Κύπρου »

Σχολική Χρονιά 2023-2024

Μνημεία των κατεχόμενων περιοχών της Κύπρου

Υπεύθυνη Επιθεωρήτρια: Δρ Ελιάννα Χατζηιωάννου

Συντονιστής: Δρ Κωνσταντίνος Στεφανής

Εισαγωγικά...

Με αφετηρία το 2017, το πρόγραμμα των μαθητικών Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, ξεκίνησε το ταξίδι του δειλά, εξερευνώντας τις δυνατότητες και το ενδιαφέρον για το θέμα τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών/ μαθητριών και οφείλει την ύπαρξή του στον θεοφιλέστατο επίσκοπο Μεσαορίας, υπεύθυνο του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου. Σιγά – σιγά οι ταξιδιώτες αυξήθηκαν, οι προορισμοί εμπλουτίστηκαν, τα μέσα εκσυγχρονίστηκαν. Οι βιωματικές προσεγγίσεις των μνημείων προς μελέτη εκτόπισαν τις βιβλιογραφικές εργασίες και οι ημερίδες παρουσίασης στοχεύουν πλέον στην ανάδειξη των λιγότερο γνωστών γωνιών του τόπου μας και στην συνδυαστική μελέτη των θρησκευτικών μνημείων με τα πολιτιστικά και ιστορικά στοιχεία που τα περιβάλλουν.

Φέτος επιλέγηκε το γενικό θέμα των μνημείων που βρίσκονται στα κατεχόμενα ή στην περιοχή της πράσινης γραμμής και της νεκρής ζώνης. Στόχος, η ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων στην ανοικτή πληγή που άφησε πίσω της η Τουρκική εισβολή του 1974 και η ενθάρρυνση προς εξερεύνηση κάποιων ιστορικών και θρησκευτικών μνημείων κατά περιοχή. Έτσι, τα Σχολεία ανά επαρχία, επέλεξαν ναούς ή και μνημεία συγκεκριμένης περιοχής και κλήθηκαν να εξερευνήσουν τα σκλαβωμένα από τους Τούρκους εισβολείς προσκυνήματα και μνημεία.

Χαιρόμαστε για όλα τα παιδιά που άδραξαν την ευκαιρία να προσεγγίσουν με τον εφηβικό τους ενθουσιασμό τα μνημεία που επέλεξαν και να παράξουν αξιόλογες εργασίες, στιγμιότυπα των οποίων αποτυπώνονται στον συνοπτικό οδηγό που έχετε στα χέρια σας. Συγχαίρω τους/τις εκπαιδευτικούς και τους μαθητές/ τις μαθήτριες που στελέχωσαν τις ομάδες εργασίας ανταποκρινόμενοι/ες θετικά στην ευκαιρία που τους δόθηκε να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Ευχαριστίες απευθύνω και στους Επαρχιακούς Συντονιστές του προγράμματος καθώς στον Γενικό Συντονιστή Δρα Κωνσταντίνο Στεφανή, Σύμβουλο του μαθήματος Θρησκευτικών.

Ευχόμαστε το ταξίδι στην “άλλη πλευρά” της Κύπρου, το ταξίδι μέσα στα χρόνια και στους αιώνες που πέρασαν, να ενσταλάξει την ελπίδα για επιστροφή και να τονώσει την πίστη στον δίκαιο αγώνα μας για ελευθερία.

**ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ
ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ»**

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΧΩΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Λύκειο Παραλιμνίου	Τρίτη 9 Απριλίου 2024 10.30-13.00
ΛΑΡΝΑΚΑ	Λύκειο Αραδίππου	Πέμπτη 11 Απριλίου 2024 11.00-12.30
ΠΑΦΟΣ	Γυμνάσιο Απ. Παύλου	Δευτέρα 15 Απριλίου 2024 11.00-13.00
ΛΕΜΕΣΟΥ	Αίθουσα Εκδηλώσεων της Επισκοπής Αμαθούντος στον Άγιο Τύχωνα Λεμεσού	16 Απριλίου 2024, 09.45 π.μ. – 12.45 μ.μ.
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Λύκειο Αρχ. Μακαρίου Γ' Δασούπολης	Πέμπτη 18 Απριλίου 2024 10.00 -12.30

**ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ
ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ»**

**Επαρχία Αμμοχώστου: Τρίτη 9 Απριλίου Λύκειο Παραλιμνίου, 10.30-13.00
Συντονιστής: Λοΐζος Ιωακείμ**

A/A	Σχολείο	Υπεύθυνοι/ες Εκπαιδευτικοί	Θέμα
1	XENION HIGH SCHOOL	Σοφία Τσαντίλα Παναγιώτα Μιχαηλά	Ο Απόστολος Βαρνάβας και το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου.
2	Λύκειο Παραλιμνίου	Λοΐζος Ιωακείμ π. Σταύρος Σταύρου Ειρηναίος Κωνσταντίνου	Ο τάφος και η ιερά μονή του Απόστολου Βαρνάβα.
3	Λύκειο Κοκκινοχωρίων	Λοΐζος Ιωακείμ	Ο Άγιος Επιφάνιος Κωνσταντίας και η Βασιλική του.
4	Γυμνάσιο/Λύκειο Ειρήνης & Ελευθερίας	Μάρθα Σκαρίμβα Χαρούλα Θεοφυλάκτου	Αρχαία Σαλαμίνα: Ιστορία και σωζόμενα μνημεία
5	ΤΕΣΕΚ Αυγόρου	π. Ανδρέας Ηλία	Ποιητική περιήγηση στις Εκκλησίες και τα μνημεία της κατεχόμενης Αμμοχώστου
6	Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων	Παναγιώτα Δημοσθένους	«Αμμόχωστος Βασιλεύουσα»: Ο γοτθικός ναός του Αγίου Νικολάου
8	Γυμνάσιο Παραλιμνίου	Ελευθερία Μιλτιάδους Μάρκου Κλειώ	Εκπαιδευτικά ιδρύματα και Σωματεία της Κατεχόμενης Αμμοχώστου (Λύκειο Ελληνίδων, Δημοτικά Σχολεία και Γυμνάσια της πόλης κ.α.)

**Επαρχία Λάρνακας: Πέμπτη 11 Απριλίου Λύκειο Αραδίππου, 11.00-12.30
Συντονιστής: π. Μιχάλης Σιδεράς**

A/A	Σχολείο	Υπεύθυνοι/ες Εκπαιδευτικοί	Θέμα
1	Γυμνάσιο Φανερωμένης	Νίκος Αντωνίου	Ο Άγιος Συνέσιος
2	Λύκειο Βεργίνας	Ιωάννου Ανδρέας Κωνσταντίνου Αιμίλιος	Ο Απ. Ανδρέας και το μοναστήρι του
3	Γυμνάσιο Δροσιάς	π. Βαρνάβας Μίση Δέσποινα Δαμιανού Παναγιώτης Θωμά	Ο Άγιος Θύρσος
4	Γυμνάσιο Αραδίππου	Ζωή Ορφανού Περρέα-Παπαδάμου Μαρία	Ο Άγιος Φίλων
5	Γυμνάσιο Λιβαδιών	π. Μιχάλης Σιδεράς	Η Αγία Φωτεινή

Επαρχία Πάφου: Δευτέρα 15 Απριλίου Γυμνάσιο Απ. Παύλου, 11.00-13.00
Συντονιστής: Ιωάννης Πανανίκας

A/A	Σχολείο	Υπεύθυνοι/ες Εκπαιδευτικοί	Θέμα
1	Γυμνάσιο Πολεμίου	Προκοπίου Χριστίνα	Άγιος Μάμμιας Μόρφου
2	Γυμνάσιο Γεροσκήπου	Παπασάββα Μαρία Παππά Ειρήνη Χαριλάου Χάρης (Β.Δ.)	Άγιος Γεώργιος Οριγάτη
3	Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου	Τσιαλτά Παναγιώτα Κεδαρίτης Στέλιος	Παναγία Ακεντού-Λεύκα
4	Γυμνάσιο Απ. Παύλου	Πανανίκας Ιωάννης Ιωάννου Μαρία	Παναγία Χρυσελευόσα -Κάτω Κόπιας
5	Γυμνάσιο Έμπας	Καππαή Βασιλική (Β.Δ.)	Αρχάγγελος Μιχαήλ Ζώδιας
6	Λύκειο Εθνάρχη Μακαρίου Γ'	Κασκάνη Χαρά (Β.Δ.)	Βασιλική Αγίου Αυξιβίου+Θέατρο των Σόλων

Επαρχία Λεμεσού: Τρίτη 16 Απριλίου,
Επισκοπή Αμαθούνας άγιος Τύχων, 10.00-12.30
Συντονιστής: Χρίστος Πελεκανής

A/A	Σχολείο	Υπεύθυνοι/ες Εκπαιδευτικοί	Θέμα
1	Ελληνική Σχολή ΠΑΣΚΑΛ	Ντορίνα Κουρσίτου	Το μοναστήρι της Παναγίας Αψινθιώτισσας.
2	Γυμνάσιο Λινόπετρας	Ιωάννου Ανδρέας Ειρήνη Σάββα	Το Κάστρο της Καντάρας. Το μοναστήρι της Παναγίας της Καντάρας.
3	Λύκειο Πολεμιδιών	Ανδρέου Γεώργιος Πελεκανής Χρίστος	Η Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου στο χωριό Κουτσοβέντη και το Παρεκκλήσιο της Αγίας Τριάδος
4	Γυμνάσιο Καθολικής	Περατικού Ελένη Τοφαλίδου Άντρη	Παναγία Κρινιώτισσα.
5	Σχολή Ομόδους	Παναγιώτα Ιωάννου Ιωάννης Παναγή	Παναγία Καθάρων - Λάπηθος.
6	Λύκειο Λινόπετρας (Ειδική Μονάδα)	Χατζηκτωρής Πανίκος Κωνσταντίνου Έλενα	Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα
7	Λύκειο Κολοσσίου	Ιωάννης Παναγή Παναγιώτα Ανδρούτσου	Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα
8	Λανίτειο Λύκειο (Ειδική Μονάδα)	Πεσίνης Γεώργιος	Το κάστρο του Βουφαβέντο
9	Λύκειο Αγίου Νικολάου	π. Ιωάννης Νικολάου	Το Αββαείο Μπελαπαίς ή Πέλλαπαίς - Παναγία η Ασπροφορούσα.
10	Λύκειο Αγίας Φυλάξεως	Πέτρου-Ευριπίδου Γεωργία Κωνσταντινίδης Παναγιώτης	Η εκκλησία του Χριστού Αντιφωνητή στην Καλογρέα
11	Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας	Γιάγκου Άννα	Αρμενομονάστηρο

Επαρχία Λευκωσίας: Πέμπτη 18 Απριλίου
Λύκειο Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Δασούπολης, 10.00 -12.30
Συντονιστής: Ευάγγελος Κούρτης

A/A	Σχολείο	Υπεύθυνοι/ες Εκπαιδευτικοί	Θέμα
1	Παγκύπριο Γυμνάσιο	Αθανασοπούλου Δέσποινα	Περιήγηση στις Καθολικές και Ορθόδοξες Εκκλησίες στην κατεχόμενη Λευκωσία
2	Γυμνάσιο Παλουριιώτισσας	Χαρά Δημοσθένους	Νεκρή Ζώνη: Αγία Αικατερίνη -Παναγία της Σύρου -Αρμενική
3	Γυμνάσιο Σολέας Λύκειο Σολέας	Κώστας Κωνσταντίνου (Διευθυντής) Ελένη Χατζηαδάμου	Άγιος Γεώργιος Οριγάτη
4	Γυμνάσιο Έγκωμης	Θωμάς Παπαθωμάς	Παναγία Χρυσοδηγήτρια, Αγία Αικατερίνη, Άγιος Λουκάς
5	Γυμνάσιο Αγλατζιάς	Διάκος Γεώργιος Χατζηκυριάκος Χριστόδουλος	Παναγία Χρυσαλινιώτισσα
6	Γυμνάσιο Πλατύ Αγλατζιάς	Μόρφω Νικολάου (Β.Δ.)	Παναγία του Τράχωνα Άγιος Δημήτριος της Ομορφίτας
7	Γυμνάσιο Αρχαγγέλου	π. Κυπριανός Παπαδόπουλος Σταμάτα Κατωπόδη	Αρχάγγελος Μιχαήλ Τρυπιώτης

Ημερίδα της Επαρχίας Αμμοχώστου

**ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ
ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ
ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

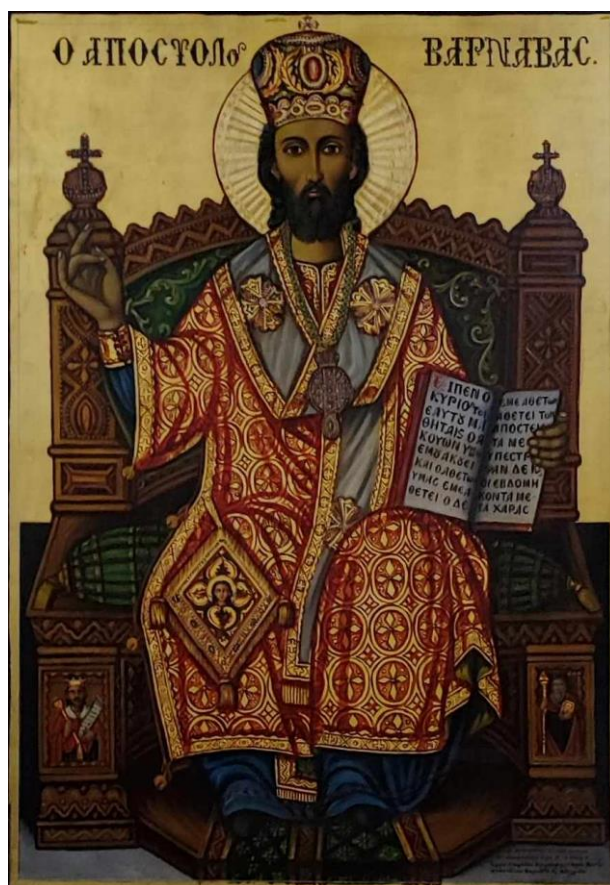

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΤΡΙΤΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

10:45-13:15

Μνημεία της κατεχόμενης Αμμοχώστου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ (Τρίτη 9 Απριλίου)	
10:45-11:00	Προσέλευση
11:00-11:15	Χαιρετισμοί
11:15-11:25	Ο Απόστολος Βαρνάβας και το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου, Xenion High School
11:25-11:35	Ο τάφος και η ιερά μονή του Απόστολου Βαρνάβα, Λύκειο Παραλιμνίου
11:35-11:45	Ο Άγιος Επιφάνιος Κωνσταντίας και η βασιλική του, Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα
11:45-11:55	Αρχαία Σαλαμίνα: Ιστορία και σωζόμενα μνημεία, Γυμνάσιο-Λύκειο Ειρήνης & Ελευθερίας Δερύνειας Σωτήρας
11:55 -12:05	«Αμμόχωστος Βασιλεύουσα»: Ο γοτθικός ναός του Αγίου Νικολάου, Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου
12:05-12:15	Εκπαιδευτικά ιδρύματα και σωματεία της κατεχόμενης Αμμοχώστου, Γυμνάσιο Παραλιμνίου
12:15-12:25	Ο ναός της Αγίας Ζώνης Κάτω Βαρωσίων Εσπερινό Λύκειο Κοκκινοχωρίων
12:25-12:35	Ποιητική περιήγηση στις εκκλησίες και τα μνημεία της κατεχόμενης Αμμοχώστου ΤΕΣΕΚ Αυγόρου
12:35-12:45	«Μονή Αποστόλου Βαρνάβα - Σαλαμίνα: Χριστιανικός και Ελληνικός πνεύμονας της Κύπρου: 50 χρόνια κατοχή», Ομιλητής: Μητροπολίτης Κωνσταντίας—Αμμοχώστου κ. Βασίλειος
12:45-13:00	Κλείσιμο - Κέρασμα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Λύκειο Παραλιμνίου

π. Σταύρος Σταύρου (Β.Δ. με ανάθεση)
Λοΐζος Ιωακείμ
Ειρηναίος Κωνσταντίονου

Xenion High School

Παναγιώτα Μιχαηλά
Σοφία Τσαντίλα Φυλακτού

Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα

Λοΐζος Ιωακείμ

ΤΕΣΕΚ Αυγόρου

π. Αντρέας Ηλία
Ιάκωβος Κοτσώνιας
Ασπασία Σκουρουμούνη-Σταυρινού

Γυμνάσιο-Λύκειο Ειρήνης & Ελευθερίας Δερύνειας -Σωτήρας

Μάρθα Σκαρίμβα Β.Δ.
Χαρούλα Θεοφυλάκτου

Γυμνάσιο Παραλιμνίου

Ελευθερία Μιλτιάδους
Κλειώ Μάρκου

Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου

Παναγιώτα Δημοσθένους Β.Δ.

Παρουσίαση-ανάδειξη μνημείων από τα σχολεία της Αμμοχώστου:

1. Ο Απόστολος Βαρνάβας και το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου - Xenion High School

Η Εκκλησία της Κύπρου είναι μία από τις αρχαιότερες αυτοκέφαλες εκκλησίες. Αναγνωρίστηκε ως αυτοκέφαλη από την 7^η Οικουμενική Σύνοδος το 431 μ.Χ. Η Εκκλησία της Αντιόχειας, όμως, και ιδιαίτερα ο Πατριάρχης Πέτρος ο Κναφεύς, προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να υποτάξουν την εκκλησία της Κύπρου υπό την κυριαρχία τους. Με θαυματουργό τρόπο, ωστόσο, παρενέβη ο Απόστολος Βαρνάβας, ο προστάτης και ιδρυτής της Εκκλησίας της Κύπρου, και διασφάλισε το Αυτοκέφαλο. Το 478 μ.Χ. ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, Ανθέμιος, βλέπει σε όραμα τον

Απόστολο Βαρνάβα και του υποδεικνύει το σημείο, όπου βρίσκεται ο τάφος του με το λειψάνό του. Επί του λειψάνου του Αποστόλου Βαρνάβα υπήρχε το ιδιόχειρο αντίγραφο του Κατά Ματθαίον Ευαγγελίου. Ο Αρχιεπίσκοπος Ανθέμιος πήρε το «Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο» και μετέβη στην Κωνσταντινούπολη, όπου και το δώρισε στον Αυτοκράτορα Ζήνωνα, ο οποίος επιβεβαίωσε το Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου. Ο Αυτοκράτορας Ζήνων αναγνώρισε την αποστολικότητα της Εκκλησίας της Κύπρου και το 478 μ.Χ. παραχώρησε στον Αρχιεπίσκοπο Ανθέμιο (και στον εκάστοτε, κατά διαδοχή, Αρχιεπίσκοπο Κύπρου) τρία αυτοκρατορικά προνόμια:

1. Να υπογράφει με «κιννάβαριν» (κόκκινο μελάνι), όπως και οι αυτοκράτορες.
2. Να φέρει κατά τις Ιεροτελεστίες πορφυρούν μανδύα.
3. Να κρατεί, κατά τις διάφορες θρησκευτικές ακολουθίες, αντί της πατερίτσας, αυτοκρατορικό σκήπτρο.

2. Ο τάφος και η ιερά μονή του Αποστόλου Βαρνάβα -Λύκειο Παραλιμνίου

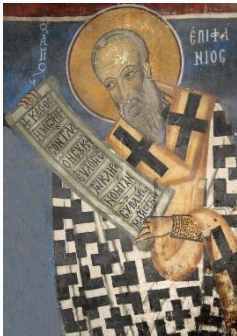
Ο Απόστολος Βαρνάβας, Κύπριος στην καταγωγή, συνδέθηκε άμεσα με τη διάδοση του Χριστιανισμού στο νησί μας. Η εύρεση του τάφου του αποστόλου από τον αρχιεπίσκοπο Ανθέμιο τον 5ο αιώνα μ.Χ, η οποία συνδέεται άμεσα με την επικύρωση του αυτοκέφαλου της Εκκλησίας της Κύπρου από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Ζήνωνα αποτελεί την ιστορική απαρχή της παλαιόφατης Ιεράς Μονής του. Η εκκλησία που έκτισε ο αρχιεπίσκοπος Ανθέμιος ήταν ξυλόστεγη τρίκλιτη βασιλική, με νάρθηκα και μεγάλο αίθριο. Κατά την διάρκεια των αιώνων η μονή αναδιαμορφώθηκε και επεκτάθηκε πολλές φορές. Λίγο αργότερα κατά την διάρκεια των αραβικών επιδρομών η ξυλόστεγη βασιλική καταστράφηκε για να αντικατασταθεί από μια τρίκλιτη καμαροσκέπαστη βασιλική, όμοια με αυτές τις Καρπασίας. Δεν είναι γνωστό πότε καταστράφηκε ξανά για να ξαναχτιστεί και πάλι παίρνοντας την σημερινή της μορφή. Η σημερινή εκκλησία φαίνεται αρχικά να είχε τρεις τρούλλους, πριν καταρρεύσει το ανατολικό της τμήμα. Τα χρόνια πριν την βάρβαρη τουρκική εισβολή, η μονή γνώρισε σημαντική πνευματική ακμή και αναδείχθηκε σε ένα ιστορικό προσκύνημα. Η άνθιση αυτή οφείλεται στους τρεις μοναχούς, τους αδελφούς Βαρνάβα, Χαρίτωνα και Χρύσανθο, με καταγωγή από την Τρεμετουσιά οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην μονή. Οι τρεις αδελφοί ήταν σπουδαίοι αγιογράφοι και μουσικοί. Η λειτουργική ζωή επανήλθε στη μονή και οι εικόνες που κατασκευάστηκαν στη μονή κοσμούν μέχρι σήμερα τις Εκκλησίες της Κύπρου. Το 1974, όπου

η ομαλή πορεία του αρχαίου αυτού μοναστηριού ανακόπηκε βίαια από την τουρκική εισβολή. Τα οδυνηρά γεγονότα της εισβολής, όπως τα βίωσαν οι πατέρες της μονής, μας διηγήθηκε ο τότε νεαρός δόκιμος μοναχός, νυν πανιερώτατος μητροπολίτης Κωνσταντίας Βασίλειος. Μετά την εισβολή οι πατέρες παρέμειναν στη μονή για δύο ακόμη μαρτυρικά χρόνια, μέχρι το 1976 και μετά υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τη Μονή για τις ελεύθερες περιοχές. Στις ελεύθερες περιοχές η αδελφότητα συνέχισε το πνευματικό της έργο προσδοκώντας την ώρα της επιστροφής.

3. Ο Άγιος Επιφάνιος Κωνσταντίας και η βασιλική του –Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα

Ο Άγιος Επιφάνιος υπήρξε επίσκοπος Κωνσταντίας και αρχιεπίσκοπος της Κύπρου από το 367 μ.Χ., όταν κατά την παράδοση το πλοίο του, έχοντας ως προορισμό την Παλαιστίνη, λόγω τρικυμίας, έφτασε στην Κύπρο. Αφοσιώθηκε στη διατήρηση και ενίσχυση ορθόδοξων δογμάτων. Με σκοπό να μην αλλοτριωθεί η χριστιανική πίστη, χρησιμοποιούσε τους λόγους της Αγίας Γραφής και έγραφε πολλά συγγράμματα, τα οποία ήταν εναντίον των αιρέσεων. Μερικά από τα έργα του είναι το «Πανάριον», ο «Αγκύρωτος» και «Περί μέτρων και σταθμών». Τα έργα του παρέμειναν στην εκκλησιαστική γραμματεία ως απaráμιλλα μνημεία θεολογίας. Οι σύγχρονοι μελετητές του έργου του εντυπωσιάζονται από το βάθος της

σκέψης του, την απίστευτη μνήμη του και την ευρυμάθειά του. Όσο ζούσε αποτελούσε μια εκκλησιαστική μορφή με οικουμενική αίγλη και ταξίδευε συνεχώς στηρίζοντας τις τοπικές εκκλησίες που χρειάζονταν την αρωγή του. Γνώριζε άπτεστα πέντε γλώσσες: ελληνικά, λατινικά, εβραϊκά, κοπτικά και συριακά. Οι έγνοιες του για την ανά την οικουμένη Εκκλησία και τα πολλά ταξίδια του, δεν έγιναν αιτία να παραμελήσει το νησί που ανάλαβε να διαποιμάνει. Ο Άγιος περπάτησε όλο το νησί συμβουλεύοντας και στηρίζοντας τους κατοίκους του και πέτυχε να εξαλειφθεί από αυτό εντελώς η ειδωλολατρία. Έχει χαρακτηριστεί ως «πατέρας του κυπριακού αυτοκεφάλου» αφού με την αίγλη του λάμπρυνε τον θρόνο της Κωνσταντίας και καθόρισε την μελλοντική πορεία του νησιού. Παράλληλα με τις πολλές του γνώσεις και τον ζήλο που είχε, επεδείκνυε και μεγάλη φιλανθρωπία και συγκατάβαση προς τους ανθρώπους. Ο άγιος Επιφάνιος έχτισε τη Βασιλική, η οποία βρίσκεται στην κατεχόμενη σήμερα αρχαία Σαλαμίνα. Η ολοκλήρωση της εκκλησίας έγινε το 403, μετά τον θάνατό του. Ο άγιος κοιμήθηκε στο πλοίο που τον μετέφερε από την Κωνσταντινούπολη στην Κύπρο και τάφηκε στην ημιτελή βασιλική του, που αφιερώθηκε στο όνομά του. Η βασιλική αυτή, ήταν επτάκλιτη, μια από τις μεγαλύτερες που κτίστηκαν στο νησί. Ο Άγιος Επιφάνιος εορτάζεται πανηγυρικά στις 12 Μαΐου ως άγιος και μέγας πατέρας της κυπριακής αλλά και της ανά την οικουμένη Εκκλησίας.

4. Αρχαία Σαλαμίνα: Ιστορία και σωζόμενα μνημεία - Γυμνάσιο-Λύκειο «Ειρήνης και Ελευθερίας» Δερύνειας -Σωτήρας

«Κάποτε ο ήλιος του μεσημεριού, κάποτε φούχτες η ψιλή βροχή και τ' ακρογιάλι γεμάτο θρύψαλα παλιά πιθάρια. Ασήμαντες οι κολόνες· μονάχα ο Άγιος Επιφάνιος δείχνοντας μουντά, χωνεμένη τη δύναμη της πολύχρυσης αυτοκρατορίας».

Μέσα από τους στίχους αυτούς του Γιώργου Σεφέρη σκιαγραφείται η μεγάλη ιστορία της πόλης της Σαλαμίνας. Η πόλη του Τεύκρου, ένας πολιτιστικός θησαυρός, ένα μνημείο που μαρτυρεί τη μακραίωνη ιστορία της Κύπρου, στέκει αγέρωχο

δίπλα από την κατεχόμενη σήμερα Αμμόχωστο και εξακολουθεί να μαγεύει με την ομορφιά του και να προσελκύει χιλιάδες θαυμαστές της αρχαίας ιστορίας.

Το Γυμνάσιο-Λύκειο «Ειρήνης και Ελευθερίας», ανέλαβε φέτος, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Θρησκευτικές μαθητικές περιηγήσεις», να ασχοληθεί με την ιστορία και τα πολιτιστικά μνημεία της αρχαίας Σαλαμίνας. Μέσα από την έρευνα μας ανακαλύψαμε τον μεγάλο αρχαιολογικό και πολιτιστικό πλούτο, τη μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου.

5. «Αμμόχωστος Βασιλεύουσα»: Ο Γοτθικός Ναός του Αγίου Νικολάου («Αμμόχωστος Βασιλεύουσα»: Τίτλος ποιητικής Συλλογής του Κυριάκου Χαραλαμπίδη) - Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων «Πάνου Ιωάννου

Το Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων «Πάνου Ιωάννου» συμμετέχει στις Θρησκευτικές Περιηγήσεις με παρουσίαση του Γοτθικού Ναού του Αγίου Νικολάου στην Αμμόχωστο.

Στον τίτλο της παρουσίασης «Αμμόχωστος Βασιλεύουσα»: Ο Γοτθικός Ναός του Αγίου Νικολάου, βάλαμε και τον τίτλο της Ποιητικής Συλλογής του Κυριάκου Χαραλαμπίδη, γιατί θέλαμε να δώσουμε έμφαση στη σχέση του συγκεκριμένου μεγαλοπρεπούς Ναού του 14^{ου} αι. με τους Φράγκους

βασιλιάδες της Κύπρου που στέφθηκαν εκεί και βασιλιάδες της Ιερουσαλήμ.

Δυστυχώς, η ιστορία του Ναού ακολούθησε την ιστορία του Νησιού. Το 1571, όταν η Κύπρος κατακτήθηκε από τους Τούρκους, μετατράπηκε σε τζαμί και σήμερα, 50 χρόνια μετά την Τουρκική εισβολή στην Κύπρο και την κατοχή της Αμμοχώστου, ο Ναός είναι αφημένος στον χρόνο και καμιά συντήρησή του δεν έχει γίνει, παρόλο που ρωγμές και φυσικές ζημιές έχουν παρουσιαστεί.

6. Εκπαιδευτικά ιδρύματα και σωματεία της κατεχόμενης Αμμοχώστου - Γυμνάσιο Παραλιμνίου

Η πόλη της Αμμοχώστου διέθετε σχολεία όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Πρόκειται για σχολεία που κτίστηκαν πριν από την ανεξαρτησία αλλά και για σχολεία που κτίστηκαν για να καλύψουν τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την εισαγωγή της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και από την εσωτερική μετανάστευση καθώς η Αμμόχωστος αποτελούσε το βασικότερο κέντρο οικονομικής δραστηριότητας στα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Με την παρούσα εργασία παρουσιάζουμε τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούσαν στην Αμμόχωστο μέχρι το 1974. Ταυτόχρονα παρουσιάζονται και εκπαιδευτικά ιδρύματα και σωματεία της πόλης της Αμμοχώστου. Πιο συγκεκριμένα υπήρχαν στη πόλη ένα νηπιαγωγείο, 13 σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης και 5 γυμνάσια.

Το Α΄ Γυμνάσιο με την ονομασία "Ελληνικό Σχολείο", υπήρξε το πιο σημαντικό στοιχείο της πόλης και αποτέλεσε λίκνο του πολιτισμού όσον αφορούσε τον επιστημονικό και εκπαιδευτικό κόσμο. Η ίδρυση το 1930 του πρώτου γυναικείου σωματείου της Κύπρου, του Λυκείου Ελληνίδων προκάλεσε κοινωνική, πολιτιστική, καλλιτεχνική και μορφωτική επανάσταση.

Σημαντικός σταθμός στην αθλητική ζωή της πόλης στάθηκε η ίδρυση των δύο αθλητικών σωματείων ,της Ανόρθωσης και της Νέας Σαλαμίνας που χρησιμοποιούσαν ως έδρα το Στάδιο ΓΣΕ.

Η Αμμόχωστος 50 χρόνια τώρα παραμένει έρημη και βουβή πόλη, χωρίς τους μόνιμους κατοίκους της. Οι Αμμοχωστιανοί νοσταλγοί της πόλης, επιθυμούν να επιστρέψουν πίσω. Στη γη τους, στις εκκλησίες, στα σχολεία τους. Η Αμμόχωστος είναι πόθος και αγάπη για όσους την έζησαν.

7. Ποιητική περιήγηση στις Εκκλησίες και τα μνημεία της κατεχόμενης Αμμοχώστου – ΤΕΣΕΚ ΑΥΓΟΡΟΥ

Που Δύσην προς Ανατολήν
τΐζει που Βορράν προς Νότον
να 'μουν πουλίν τΐζει να πετώ
τον τόπον μου θωρώ τον.

Άη Νικόλα θικιώξε τους
τούτοι τΐζαμίν σ' εκάμαν
τΐζει το κρασίν της λουτουρκάς
να σου το φέρω τάμαν.

Πενήντα γρόνους έρημα
βουβά τΐζει πικραμένα
να καρτερούν ακούγγυστα
εσέναν τΐζει εμέναν.

Άη μου Γιώρκη Ξορινέ
θωρώ σε καβαλάρην
πέρκει τΐζει θικιώξεις το κακόν
ζητώ σου τούντην χάρην.

Ρέσσω που το οδόφραγμα
τΐζει μπαίνω στην Δερύνειαν
τΐζει χαιρετώ την που μακρά
με πόνο την Τζερύνειαν.

Απόστολε Βαρνάβα μου
της Εκκλησιάς προστάτης
σε τούντους δύσκολους τΐζαιρούς
να 'σαι συμπαραστάτης.

Φτάνω στον Άγιον Λουκάν
μπαίνω να προῶσυνήσω
μα έμεινεν ατέλειωτος
τΐζει πώς να λουτουρκήσω;

Αρχαία Σαλαμίνα μου
με τες στητές κολώνες
που μείνασιν αγέρωχες
τόσους πολλούς αιώνες.

Με ραϊσμένην την καρκιάν
πάω στην Παναγίαν
εις την Χρυσοσπηλιώτισσαν
δοξάξω την Αγίαν.

Δίπλα εν η βασιλική
τ' Άη Επιφανίου
η μέρα του γιορτάζεται
στες δωδέκα Μαΐου.

Ύστερον κάμνω νάκκον τΐζει
στα Κάτω τα Βαρώσια
Αγία Ζώνη έρκουμαι
να σου κρεμμάσω κρόσια.

Με στραγγισμένην την καρκιάν
τΐζει κόμπον στον λαιμόν μου
έφκαλα μιάλην παουρκάν
να σβήσω τον καμόν μου.

Μπαίνω ὄσφυτός στην Εκκλησιάν
μετάνοια να βάλω
τΐζει λούννουμαι τα κλάματα
τον πόνο μου να φκάλω.

Τζ' έμπηκα στ' αυτοκίνητον
πίσω για να γυρίσω
Αμμόχωστος υπόσχουμαι
μόνην εν θα σ' αφήσω
αιώνες τζ' αν περάσουσιν
εννά σε πιάμεν πίσω

Ημερίδα της Επαρχίας Λάρνακας

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

« ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ »

ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ (Πέμπτη 11 Απριλίου)
10:30 10:50	Προσέλευση
11:00-11:15	Χαιρετισμοί
11:15-11:30	Ο Απ. Ανδρέας και το μοναστήρι του Λύκειο Βεργίνας
11:30-11:45	Ο Άγιος Συνέσιος Γυμνάσιο Φανερωμένης
11:45-11:45	Ο Άγιος Θύρσος Γυμνάσιο Δροσιάς
11:45-12:00	Ο Άγιος Φίλων Γυμνάσιο Αραδίππου
12:15-12:30	Η Αγία Φωτεινή η Καρπασίτιδα Περιφερειακό Γυμνάσιο Λιβαδιών
12:30-12:45	Τα προσκυνήματα της Καρπασίας μέσα στον χρόνο Πρωτ. Τρύφωνας Παπαγιάννης
12:45-13:00	Συμπεράσματα – Λήξη Ημερίδας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Λύκειο Βεργίνας

Ανδρέας Ιωάννου
Αιμίλιος Κωνσταντίνου

Γυμνάσιο Φανερωμένης

Νίκος Αντωνίου

Γυμνάσιο Δροσιάς

π. Βαρνάβας Μίση
Δέσποινα Δαμιανού

Γυμνάσιο Αραδίππου

Ζωή Ορφανού

Μαρία Περρέα - Παπαδάμου

Περιφερειακό Γυμνάσιο Λιβαδιών

π. Μιχάλης Σιδεράς
Τασούλα Μιτσιδη – Σεργίδου

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

π. Μιχάλης Σιδεράς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ιερά Μητρόπολη Κιτίου
Λύκειο Αραδίππου

Οι Παρουσιάσεις των σχολείων της Λάρνακας με μια σύντομη ματιά

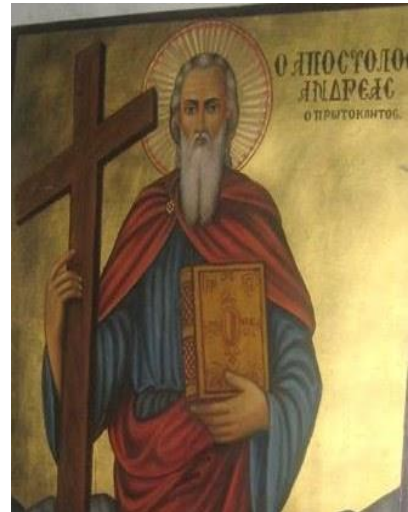
1. Ο Απόστολος Ανδρέας και το μοναστήρι του-Λύκειο Βεργίνας

Οι μαθητές/τριες του Λυκείου Βεργίνας με τον καθηγητή τους, θεολόγο, Ανδρέα Ιωάννου,

μας ταξιδεύουν στο εμβληματικό μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα στο άκρο της Καρπασίας. Μας μιλούν και μας περιγράφουν με γλαφυρό ύφος τις ομορφιές του σπάνιου τοπίου του άκρου της Καρπασίας όπου κοσμεύεται από τον περικαλλή ναό του Πρωτόκλητου. Η ζωή, το έργο, τα θαύματα και η σχέση του με το νησί καθώς και το ιστορικό

του μοναστηριού και το περιβόητο αγίασμα του Αποστόλου στο ακρωτήριο του, αποτελούν κύριους σταθμούς στην παρουσίαση των παιδιών του Λυκείου Βεργίνας. Ο Απόστολος Ανδρέας έχει ιδιαίτερη σχέση με το νησί μας, καθώς οι τοπικές παραδόσεις τον θέλουν να έρχεται στην Κύπρο και να περιδιαβαίνει την Καρπασίτικη Χερσόνησο και να κάνει πολλά θαύματα στους κατοίκους του νησιού, Έλληνες και Τούρκους που μέχρι σήμερα, αμφότεροι διατηρούν σεβασμό και τιμή στον Πρωτόκλητο μαθητή του Κυρίου.

2. Άγιος Συνέσιος: Ο βίος και ο ναός του στο Ριζοκάρπασο -Γυμνάσιο Φανερωμένης

Τα παιδιά του Γυμνασίου Φανερωμένης με την καθοδήγηση του καθηγητή τους, θεολόγου,

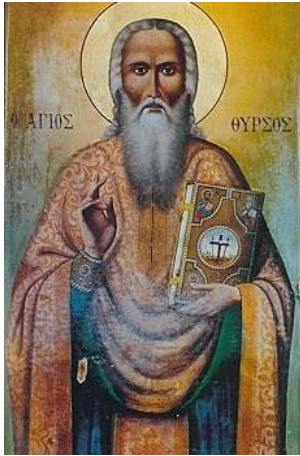

Νίκου Αντωνίου, μας πληροφορούν για τη ζωή και το ποιμαντικό έργο του κύπριου Αγίου Συνεσίου, Επισκόπου Καρπασίας, ο οποίος κόσμησε με τις αρετές τον επισκοπικό θρόνο της Καρπασίας. Με τον λόγο, παράδειγμά και τον πνευματικό του ζήλο, αγωνίστηκε με θάρρος εναντίον των αιρέσεων που απειλούσαν τις συνειδήσεις των πιστών κατοίκων. Η ποιμαντική του

δράση διακρινόταν από την αυθεντικότητα και την πραότητα του. Αξιώθηκε να επιτελεί θαύματα για την παρηγοριά των ανθρώπων, ακόμη κι όταν βρισκόταν εν ζωή. Ο Άγιος Συνέσιος παραμένει παράδειγμα για τον κάθε σύγχρονο πνευματικό ποιμένα της Εκκλησίας του Χριστού. Ακόμα μας ξεναγούν στον περικαλλή ναό του Αγίου και στον σπήλιο τ' Αή Συνέση, όπως ήταν γνωστός την τότε εποχή και μας περιγράφουν την διαμόρφωσή του.

3. Ο Άγιος Θύρσος: Η ζωή, το έργο και ο ναός του στη Γιαλούσα -Γυμνάσιο Δροσιάς

Τα παιδιά του γυμνασίου Δροσιάς, με την καθοδήγηση του καθηγητή τους, π. Βαρνάβα Μίση, μας γνωρίζουν τη ζωή, τη δράση, καθώς και το ναό ενός από τους τρεις Επισκόπους της Καρπασίας, του Αγίου Θύρσου ή αλλιώς, Αγίου Θέρισσου. Μελετούν πηγές που διασώζουν παραδόσεις σχετικά τον Άγιο καθώς η ιστορία του είναι κατά κύριο λόγο, άγνωστη. Η Παράδοση της Εκκλησίας, μάς διασώζει την πληροφορία ότι υπήρξε Επίσκοπος Καρπασίας και ασκήτεψε κοντά στην κωμόπολη Αιγιαλούσα, σε χώρο, όπου σήμερα υπάρχει ναός του 14^{ου} αιώνας, αφιερωμένος στο όνομά του.

Στις 23 Ιουλίου κάθε χρόνο, μέρα εορτής του Αγίου, στην κωμόπολη της Γιαλούσας γινόταν πανήγυρη. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι στον χώρο, υπήρχε αγίασμα το οποίο θεραπεύει τον ομματόπονο και τα δερματικά νοσήματα.

4. Άγιος Φίλων: Ο βίος και ο ναός του στα κατεχόμενα Αγγίδια -Γυμνάσιο Αραδίππου

Ο καρπασίτης Άγιος Φίλων, που έζησε στα τέλη του 4^{ου} αιώνα, ήταν επίσκοπος Καρπασίας και θεωρείται μια από τις σημαντικότερες μορφές των πρώτων εκκλησιαστικών χρόνων. Ο Άγιος Φίλων διακρίθηκε για την σοφία και την σύνεση του, καθώς και για τον ιεραποστολικό του ζήλο και για τον εκχριστιανισμό της ειδωλολατρικής τότε Καρπασίας, γι' αυτό και συνάντησε πολλά εμπόδια από τους ειδωλολάτρες. Η πραότητα και θεοσεβεία του τράβηξε την προσοχή και την εκτίμηση του τότε αρχιεπισκόπου

Κωνσταντίας, Αγίου Επιφανίου, ο οποίος τον κάλεσε κοντά του και του ανέθεσε το υψηλό έργο να εκχριστιανίσει τους Έλληνες κατοίκους της Κύπρου σε μία εποχή που άκμαζε ιδιαίτερα η ειδωλολατρία. Ο Άγιος Φίλων δεν διδάσκει μόνο με τα λόγια και τα παραδείγματα του, αλλά και με τα θαύματα του. Στο συναξάρι του Αγίου καταγράφονται μάλιστα αρκετά από αυτά, όπως η ίαση ασθενών, η κατάπαυση τρικυμίας ακόμα και η ανάσταση νεκρών. Κοντά στο αρχαίο λιμάνι της Καρπασίας, υπάρχει ναός (5^{ος} αι.) του Αγίου με σπουδαία αρχαιολογική αξία. Εκεί ανευρέθηκε και μια πήλινη σαρκοφάγος, στην οποία πιθανολογείται ότι είχε εναποτεθεί το ιερό λείψανο του Αγίου Φίλωνα. Υπάρχει και δεύτερος σπουδαίος ναός (12^{ος} αι.) αφιερωμένος στον Άγιο Φίλωνα στην περιοχή Αγγίδια Ριζοκαρπάσου. Η μνήμη του Αγίου τιμάται στις 24 Ιανουαρίου.

5. Αγία Φωτού: Η ζωή, το ασκηταριό και ο ναός της στην κατεχόμενη κοινότητα Αγίου Ανδρονίκου - Περιφερειακό Γυμνάσιο Λιβαδιών

Τα παιδιά του Περιφερειακού Γυμνασίου Λιβαδιών με την καθοδήγηση των καθηγητών τους, θεολόγων, π. Μιχάλη Σιδερά και Τασούλας Μιτσίδη – Σεργίδου, μας ταξιδεύουν στο κατεχόμενο χωριό Άγιος Ανδρόνικος, στη χερσόνησο της Καρπασίας και μας ξεναγούν στο ναό της αγαπημένης Κύπριας Αγίας, της Αγίας Φωτεινής της Καρπασίτιδας ή αλλιώς της Αγίας Φωτούς, όπως την γνωρίζουν καλύτερα οι ντόπιοι. Μετά από συνομιλία και μαρτυρίες από

πρόσφυγες της κοινότητας Αγίου Ανδρονίκου, έχουν καταγράψει το ιστορικό του ναού και του ασκηταριού της Αγίας καθώς και τη ζωή της τα οποία και μας μεταφέρουν. Η παράδοση μας λέει πώς γεννήθηκε στο Ριζοκάρπασο από ευλαβείς γονείς. Ξεχώριζε από τις συνομήλικες της για την καλοσύνη και την αρετή της. Στο σχολείο του χωριού της έμαθε τα πρώτα γράμματα. Η Αγία, σε νεαρή ηλικία αποσύρθηκε σε ένα ερημικό μέρος, σε ένα σπήλαιο όπου

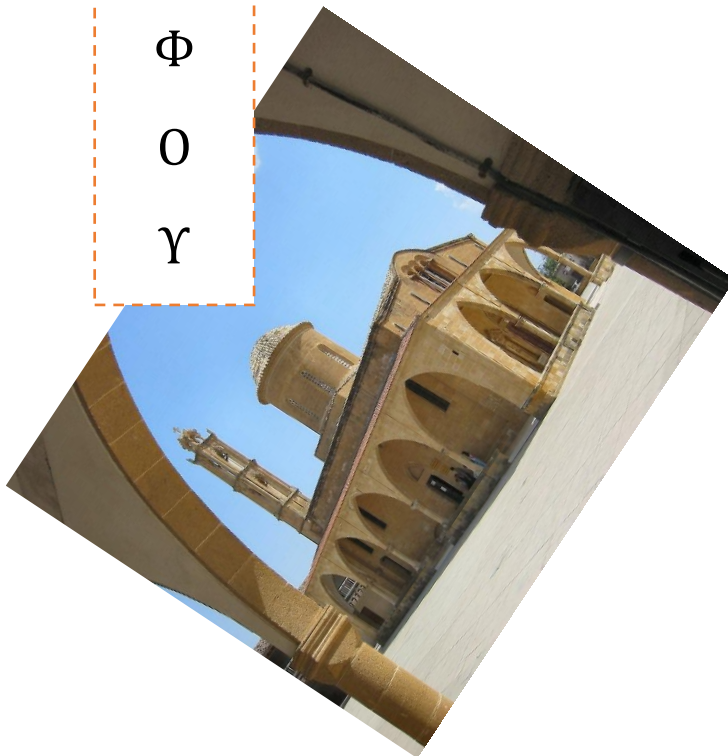
έζησε με εγκράτεια, προσευχή και νηστεία, προκόβοντας καθημερινά στην πνευματική ζωή. Μετά από πολλούς πνευματικούς και σωματικούς κόπους, κοιμήθηκε οσιακά, παραδίδοντας την αγία της ψυχή στον Χριστό που τόσο αγάπησε. Το άγιο λείψανο της που τάφηκε κι βρέθηκε στη σπηλιά γύρω στο έτος 1718 με τη σκαλιστή επιγραφή, «Φωτεινή Παρθένος Νύμφη Χριστού», εξακολουθεί και

σήμερα να προσφέρει τη θεραπεία στους αρρώστους, στους τυφλούς το φως, στους πονεμένους το ψυχικό ξεκούρασμα και τη χαρά.

Ημερίδα της Επαρχίας Πάφου

Μ
Ο
Ρ
Φ
Ο
Υ

**ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ
ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ
ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ**

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ
ΠΑΦΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ
15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024
11:00-13:00**

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Γυμνάσιο –Λύκειο Πολεμίου:

Προκοπίου Χριστίνα

Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής Γεροσκήπου:

Παπασάββα Μαρία, Παππά Ειρήνη, Χαριλάου Χάρης (Β.Δ.)

Γυμνάσιο Αποστόλου Ανδρέα Έμπας:

Καππαή Βασιλική (Β.Δ.)

Α' Λυκείο Εθν. Μακαρίου Γ' Πάφου:

Κασκάνη Χαρά (Β.Δ.), Ανδρουλιδάκης Γεώργιος

Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου Πάφου:

Τσιαλτά Παναγιώτα ,Κεδαρίτης Στέλιος, Ιωάννου Μαρία

Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου Πάφου:

Παπανίκας Ιωάννης , Ιωάννου Μαρία

Συμπεριλαμβάνεται και η ομάδα των μαθητών του κάθε σχολείου!!

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ (Δευτέρα 15 Απριλίου)	
<u>A' ΜΕΡΟΣ</u>	
11:00-11:10	1) Χαιρετισμοί
11:10-11:20	2) Η ιστορία της Μόρφου και η πολιτιστική της κληρονομία
<u>B' ΜΕΡΟΣ</u>	
	3) Παρουσιαση-ανάδειξη μνημείων από τα σχολεία της Πάφου:
11:20-11:30	α) Γυμνάσιο –Λύκειο Πολεμίου: Άγιος Μάμας Μόρφου
11:30-11:40	β) Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής Γεροσκήπου: Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Ριγάτη
11:40-11:50	γ) Γυμνάσιο Αποστόλου Ανδρέα Έμπας: Αρχάγγελος Μιχαήλ Ζώδιας
11:50-12:00	δ) Α΄ Λύκειο Εθν. Μακαρίου Γ΄ Πάφου: Βασιλική Αγίου Αυξιβίου και θέατρο Σόλων
12:00-12:10	ε) Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου Πάφου: Παναγία Ακέντου Λεύκας
12:10-12:20	στ) Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου Πάφου: Παναγία Χρυσελεύσα Κατωκοπιάς
<u>Γ' ΜΕΡΟΣ</u>	
12:20-12:30	4) Η εμπειρία του πολέμου και το ξεριζωμός ενός Μορφίτη πρόσφυγα εκπαιδευτικού
12:30-12:40	5) Απονομή ευχαριστιών σε όλους τους φορείς και συντελεστές για τη συλλογή και την εκπόνηση του υλικού των μνημείων μας:
12:40-13:00	6) Κλείσιμο-κέρασμα

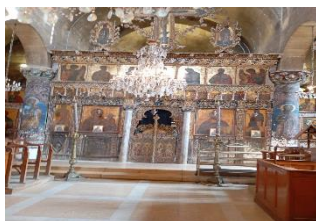
Παρουσίαση-ανάδειξη μνημείων από τα σχολεία της Πάφου:

α) Γυμνάσιο –Λύκειο Πολεμίου: Άγιος Μάμας Μόρφου:

Ο «λαμπράς αρχιτεκτονικής , όσον ουδείς άλλος εις χείρας των Χριστιανών σήμερα...» καθεδρικός ναός του Αγίου Μάμα, όπως τον ονομάζει ο ρώσος μοναχός Βασίλειος Μπάρσκυ. Ο ναός ουδέποτε ζωγραφίστηκε ολόκληρος. Οι τρεις τοιχογραφίες που υπάρχουν έγιναν κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας. Βρίσκονται στην κόγχη της Πρόθεσης και στη δυτική όψη των ανατολικών κίωνων. Επίσης στο βόρειο τοίχο υπάρχει μια τοιχογραφία μεταγενέστερη (γύρω στο 1920) του Αρχάγγελου Μιχαήλ.

Την μοναδική εικόνα του Χρυσοσώτηρος από την ομώνυμη εκκλησία της Ακανθούς, που διασώζεται μέσα στον ναό.

πατρίδας.

Με λύπη μας μάθαμε ότι ο καθεδρικός ναός του Αγίου Μάμαντος έχει μετατραπεί από τους Τούρκους κατακτητές σε μουσείο εικόνων, ενώ το μητροπολιτικό μέγαρο σε μουσείο αρχαιοτήτων και ταριχευμένων ζώων και πουλιών. Ευχόμαστε και προσευχόμαστε για την απελευθέρωση της κατεχόμενης μας

β) Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής Γεροσκήπου: Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Ριγάτη:

Η ιερά μονή αγίου Γεωργίου Οριάτου ή Οριγάτη, βρίσκεται στην περιοχή της Μόρφου 4,5 km βορειοανατολικά του χωριού Κυρά, πάνω σε ένα οροπέδιο, δίπλα από μια πηγή αγιάσματος.

Το όνομά του οφείλεται στο γεγονός ότι βρισκόταν σε όρια, στα άκρα του οροπεδίου. Δεν έχουμε την ακριβή ημερομηνία ίδρυσης

του μοναστηριού, οπωσδήποτε όμως χτίστηκε πριν το 971 μ. Χ.

Η μονή του αγίου Γεωργίου Οριάτη υπαγόταν στο πατριαρχείο Ιεροσολύμων, το οποίο απέστειλε μοναχούς στην Κύπρο για τη διαχείριση της περιουσίας του στο νησί.

Το μοναστήρι ανοικοδομήθηκε αρκετές φορές. Έχουμε πληροφορίες για την ανοικοδόμησή του το 1862, το 1939 και το 1955.

Δυστυχώς σήμερα η μονή βρίσκεται υπό Τουρκική κατοχή και σε ερειπωμένη κατάσταση.

γ) Γυμνάσιο Αποστόλου Ανδρέα Έμπας: Αρχάγγελος Μιχαήλ Ζώδιας:

Η εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ κτίστηκε στα τέλη του 19ου - αρχές του 20ου αι. στην τοποθεσία όπου κατά την παράδοση λειτουργούσε τα παλιά χρόνια η Μονή του Αρχαγγέλου Μιχαήλ κι αυτό το αποδεικνύουν οι βάσεις επί των οποίων στηρίζονται οι καμάρες του βορείου ηλιακού της εκκλησίας.

Η σημερινή μορφή του ναού ανήκει στον τύπο της μονόχωρης δρομικής βασιλικής με στοά στη βόρεια και δυτική πλευρά. Καλύπτεται από σειρά έξι σταυροθολίων από τα οποία το τρίτο από ανατολικά είναι υπερυψωμένο σαν τρούλος. Είναι ένας από τους λίγους ναούς της εποχής αυτής που έχουν ανάλογη μορφή.

Μετά το 1974 ο ναός λεηλατήθηκε και μετατράπηκε σε τζαμί. Το 2010 εντοπίστηκε στον οίκο δημοπρασιών Sotheby's του Λονδίνου και επαναπατρίστηκε το χρυσάργυρο κάλυμμα του Ευαγγελίου του ναού του 1891 από το οποίο οι Τούρκοι είχαν αφαιρέσει το έντυπο Ευαγγέλιο. Επίσης επαναπατρίστηκε πρόσφατα και ένας αργυρεπίχρυσος Σταυρός λιτανείας του 1914. Σήμερα ο Ναός αποτελεί μάλλον κέντρο περιστασιακής αναψυχής, αν κρίνουμε από τα παιχνίδια που έχουν τοποθετηθεί στο εσωτερικό!

Οι Ζωδιάτες, θυμούνται και τιμούν ανελλιπώς τον Αρχάγγελό τους στις 8 Νοεμβρίου.

δ) Α' Λύκειο Εθν. Μακαρίου Γ' Πάφου: Βασιλική Αγίου Αυξιβίου και θέατρο Σόλων:

Τον 4 ον αιώνα κτίστηκε στους Σόλους μια βασιλική, υπολείμματα της οποίας βρέθηκαν κάτω από την μεγάλη τρίκλιτη βασιλική που ανασκάφηκε από την Αποστολή του Καθολικού Πανεπιστημίου Λαβάλ του Quebec του Καναδά. Δυστυχώς τα όρια και η μορφή της πρώτης αυτής βασιλικής δεν έγινε δυνατό να καθαρισθούν κατά τις ανασκαφές, που διακόπηκαν το 1974 λόγω της τουρκικής εισβολής.

Αργότερα, τον 5 ον ή 6 ον αιώνα η βασιλική αυτή κατεδαφίσθηκε και στη θέση της κτίστηκε μια άλλη τρίκλιτη βασιλική, τα κλίτη της οποίας χωρίζονταν με δυο κιονοστοιχίες των οποίων οι κίονες ήταν κατασκευασμένοι με λίθινους σπονδύλους. Η βασιλική αυτή καταστράφηκε από πυρκαϊά και τον σεισμό που ακολούθησε την Δεύτερη Αραβική Επιδρομή εναντίον της Κύπρου και επισκευάσθηκε από τον Επίσκοπο Ιωάννη το 655, σύμφωνα με επιγραφή που βρέθηκε στο αίθριο της βασιλικής κατά την ανασκαφή του 1974.

Το Θέατρο των Σόλων ανασκάφηκε το 1929 από τη Σουηδική Αρχαιολογική Αποστολή. Χρονολογείται στα τέλη του 2ου αι. ή στις αρχές του 3ου αι. μ. Χ. Από τότε εγκαταλείφθηκε οριστικά, το δε περίτεχνο οικοδομικό υλικό του, που αποτελείτο από πελεκητούς ασβεστόλιθους, χρησιμοποιήθηκε για τα μεταγενέστερα κτίρια της

πρωτοχριστιανικής πόλης.

Το κοίλο του θεάτρου, (το οποίο προτού ανασκαφεί ήταν εν μέρει ορατό στο ψηλότερο σημείο της βορειοανατολικής πλευράς του λόφου) ήταν λαξευμένο στο βράχο του λόφου, είχε εξ ολοκλήρου καταστραφεί και ξανακτίστηκε το 1962 – 1964. Το κοίλο του θεάτρου, διαμέτρου 52 μ., είχε λαξευθεί μέσα στο φυσικό αργιλλώδες βράχωμα στην πλαγιά του

λόφου και φιλοτεχνηθεί με ομοιόμορφες σειρές κτιστών κερκίδων από πελεκητούς ασβεστόλιθους. Η ημικυκλική ορχήστρα του, διαμέτρου 17 μ., χωριζόταν από το κοίλο με χαμηλό τοίχο κι επικοινωνούσε απ' ευθείας με τις δυο παρόδους, που αποτελούσαν την είσοδο και την έξοδο των θεατών. Το δάπεδο της ορχήστρας είναι κατασκευασμένο από υπόστρωμα χαλίκων και αργόλιθων, καλυμμένων με σκυροκονίαμα. Η σκηνή του θεάτρου είχε ορθογώνιο σχήμα, διαστάσεων 36,15μ.Χ13,20 μ., κι απ' αυτή διασώθηκε μόνο το υπόβαθρο.

Το θέατρο επισκευάστηκε και αναστηλώθηκε μέχρι του διαζώματός του από το Τμήμα Αρχαιοτήτων μεταξύ των ετών 1961-1964

ε) Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου Πάφου: Παναγία Ακέντου Λεύκας:

Η εκκλησία της Παναγίας Ακεντού (ατζιεντού, ατζιέντισσα) στο χωριό Λεύκα είναι η μοναδική εκκλησία του χωριού που επέζησε από την τουρκική εισβολή. Ο ναός περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Αρχαίων Μνημείων του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Αρχιτεκτονικά, ανήκει στην κατηγορία του μονόχωρου καμαροσκέπαστου ναού, τύπος που χρησιμοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό και κατά την περίοδο της

Τουρκοκρατίας.

Το εσωτερικό της εκκλησίας υπήρχαν τοιχογραφίες, οι οποίες έχουν καταστραφεί ενώ οι εικόνες έχουν κλαπεί μετά την τουρκική εισβολή. Το 2019 ο ναός υποβλήθηκε σε εργασίες συντήρησης με χρηματοδότηση της ΕΕ από την Τεχνική Επιτροπή.

Σύμφωνα με την ερευνήτρια Νάσα Παταπίου, μια βενετική πηγή έσωσε ένα πολύ ωραίο τοπωνύμιο στην περιοχή της Λεύκας. Αυτό είναι το τοπωνύμιο Κυρα-Παναγιά (Χήρα Παναγιά). Το τοπωνύμιο αυτό δεν έχει διασωθεί μέχρι σήμερα ως Κυρα-Παναγιά, αλλά μάλλον θα πρέπει να ταυτιστεί με τον μεσαιωνικό ναό της Λεύκας, αφιερωμένου στην Παναγία που είναι γνωστός ως Παναγία ή Ακέντου ή Ατζιεντού. Ίσως το επίθετο Ατζιέντου να υπονοεί την Παναγία που γιατρεύει τους πόνους, δηλαδή τα τζεγκιές, στην κυπριακή διάλεκτο.

στ) Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου Πάφου: Παναγία Χρυσελεύσα Κατωκοπιάς:

Για αρκετούς ερευνητές δεν είναι ξεκάθαρο το πότε χτίστηκε ο Ναός. Το πιο πιθανό είναι να κτίστηκε περίπου το έτος 1318. Στο βιβλίο που έγραψε ο Γιώργος Μιχαηλίδης «Η Κατωκοπιά μας περιμένει» αναφέρεται σε δυο μεσαιωνικά χειρόγραφα των μοναχών της Ασίνου. Το πρώτο χειρόγραφο αναφέρεται στο θάνατο του θεοφιλεστάτου Παπαλέοντος, νομικού της Ζωτοκατωκοπιάς, που συνέβη την 31ην Αυγούστου 1318. Το δεύτερο χειρόγραφο αναφέρεται σε πολλές βροχές που έπεσαν στις 16 Ιουλίου του 1319 και κατέστρεψαν στα

αλώνια τα ανέμιστα σιτάρια και κριθάρια, και «κατέβη ο βρώχος του λιναριού στα Φιλιά και πήρε τα μισάδια του λιναριού»

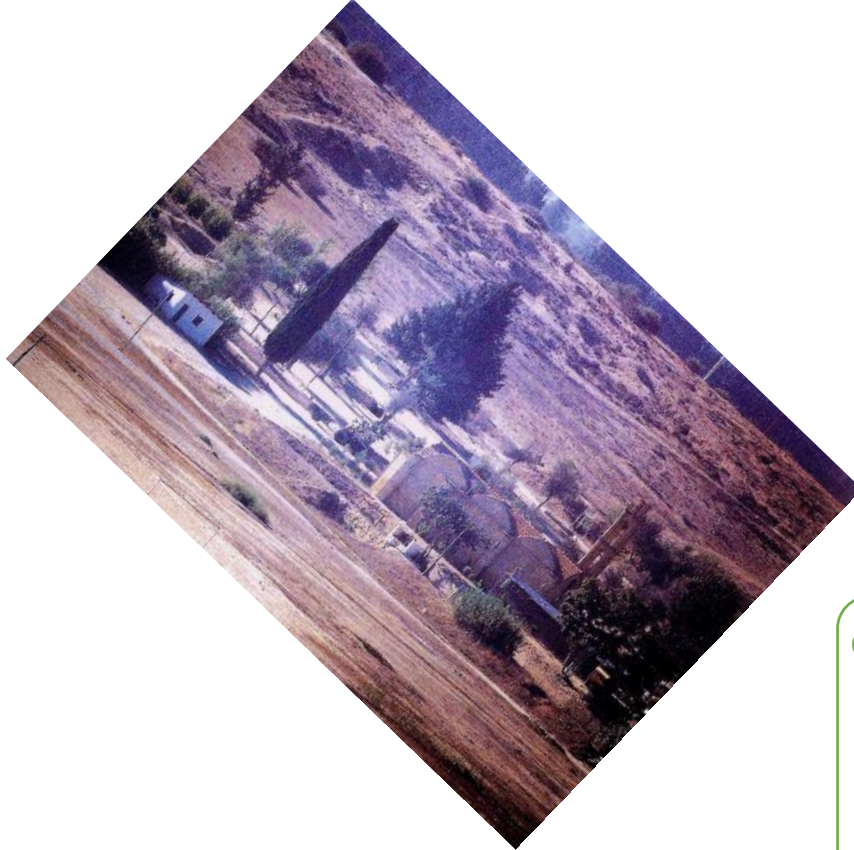

Στο κέντρο της εκκλησίας, στην αψίδα του νότιου τοίχου, υπάρχει η χρονολογία 1818. Μάλλον εννοεί, ότι το 1818 έγινε ανακαίνιση, πιθανόν να επιδιόρθωσαν τη στέγη και να έγινε προέκταση της εκκλησίας. Αν συγκρίνουμε τη στέγη στο ανατολικό μέρος της εκκλησίας μας με τη στέγη στο δυτικό μέρος θα δούμε ότι είναι διαφορετικές.

Στο ανατολικό μέρος της εκκλησίας, στο νότιο τοίχο και στο ιερό, υπήρχαν τοιχογραφίες του 16ου αιώνας, ενώ στο δυτικό μέρος καθόλου. Στον κυρίως ναό, οι δυο τοιχογραφίες που βρίσκονται μεταξύ της νότιας δίφυλλης πόρτας και του Δεσποτικού θρόνου είναι αρκετά ψηλά στον τοίχο, σε ύψος περίπου δύο μέτρα και δεν τις φθάνει ανθρώπινο χέρι.

Στο 2015 ξαναλειτούργησε Ναός της Χρυσελεύσας, έστω και με καθεστώς κατοχής ανήμερα της Πανηγύρεως της!!

Κουράγιο,
μικροκόρη μας,
που μας εγίνεις
μάνα,

ύμνος και
θρήνος της
ζωής κι
ανάστασης
καμπάνα.

Ημερίδα της επαρχίας Λεμεσού

Ζ΄ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού και το Λύκειο Πολεμιδιών σας προσκαλούν σε ημερίδα στο πλαίσιο του προγράμματος

“Μαθητικές Περιηγήσεις στα Θρησκευτικά και Πολιτιστικά Μονοπάτια της Κύπρου”.

Τρίτη, 16 Απριλίου 2024, Ώρα 09.45 π.μ. – 12.45 μ.μ.

Αίθουσα Εκδηλώσεων της Επισκοπής Αμαθούντος στον Άγιο Τύχωνα Λεμεσού
Περιήγηση – ξενάγηση στον Άγιο Τύχωνα Λεμεσού.

Οργάνωση: Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού - Λύκειο Πολεμιδιών

Η Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού με το Λύκειο Πολεμιδιών και σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας διοργανώνουν την Τρίτη, 16 Απριλίου 2024, την ημερίδα Θρησκευτικών Περιηγήσεων στα Θρησκευτικά και Πολιτιστικά Μονοπάτια της Κύπρου, της επαρχίας Λεμεσού. Στην ημερίδα θα παρουσιάσουν μέρος από τις εργασίες τους οι μαθητές Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών Εκπαίδευσης της επαρχίας Λεμεσού.

Το πρόγραμμα των Θρησκευτικών Περιηγήσεων στα Θρησκευτικά και Πολιτιστικά Μονοπάτια της Κύπρου της φετινής σχολικής χρονιάς, είναι αφιερωμένο στην τραγική επέτειο της τουρκικής εισβολής του 1974. Η συμπλήρωση φέτος των 50 χρόνων από την τουρκική εισβολή του 1974 μας επιτάσσει τα αυτονόητα. Να συνεχίσουμε τον αγώνα! Να αγωνιζόμαστε και να μην ξεχνούμε!

Στο πλαίσιο αυτό κάθε επαρχία ανάλαβε να παρουσιάσει αντίστοιχες πτυχές εκκλησιαστικών μνημείων από τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου.

Τα σχολεία της Λεμεσού είχαν να επιλέξουν θέματα σχετικά με τα Κάστρα και τους Ναούς του Πενταδακτύλου.

Συμμετοχές σχολείων επαρχίας Λεμεσού:

1. **Λύκειο Λινόπετρας** οι θεολόγοι καθηγητές Κωνσταντίνου Έλενα και Πανίκος Χατζηκτωρής με τη μονάδα του σχολείου και ομάδα μαθητών.
2. **Λύκειο Αποστόλου Λουκά Κολοσσίου** οι θεολόγοι καθηγητές Παναγιώτα Ανδρούτσου και Ιωάννης Παναγή με ομάδα μαθητών.
3. **Λανίτειο Λύκειο** ο θεολόγος καθηγητής του σχολείου Πεσίνης Γιώργος με τη μονάδα του σχολείου.
4. **Γυμνάσιο Λινόπετρας** οι θεολόγοι καθηγητές Ειρήνη Σάββα και Ιωάννου Αντρέας με ομάδα μαθητών.
5. **Λύκειο Αγίου Νικολάου** ο θεολόγος καθηγητής του σχολείου Π. Ιωάννης Νικολάου με ομάδα μαθητών.
6. **Ελληνική Σχολή Πασκάλ** η θεολόγος καθηγήτρια του σχολείου Ντορίνα Κουρσίτου με ομάδα μαθητών.
7. **Γυμνάσιο Καθολικής** οι θεολόγοι καθηγητές Τοφαλίδου Άντρη και Περατικού Ελένη με ομάδα μαθητών.
8. **Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας** η θεολόγος καθηγήτρια του σχολείου Γιαγκου Άννα με ομάδα μαθητών.
9. **Σχολή Ομόδους** οι θεολόγοι καθηγητές του σχολείου Παναγιώτα Ιωάννου και Ιωάννης Παναγή με ομάδα μαθητών.
10. **Λύκειο Αγίας Φυλάξεως** ο θεολόγος καθηγητής του σχολείου Κωνσταντινίδης Παναγιώτης με ομάδα μαθητών.
11. **Λύκειο Πολεμιδιών** οι θεολόγοι καθηγητές του σχολείου Ανδρέου Γεώργιος και Χρίστος Πελεκανής με ομάδα μαθητών.

Το Λύκειο Αγίας Φυλάξεως παρουσιάζει το καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τη Μουσικό του σχολείου κυρία Γεωργία Πέτρου να έχει την γενική επιμέλεια και διδασκαλία τραγουδιών. Τα τραγούδια που θα μας παρουσιάσουν τα παιδιά είναι επίκαιρα με τα γεγονότα της τουρκικής εισβολής και κατοχής στην Κύπρο με αφορμή την συμπλήρωση 50 χρόνων 1974-2024.

Τραγούδια:

A. Στιγμές της εισβολής, Ποίηση Κώστας Μόντης και Μουσική Μάριος Τόκας.

B. Κερύνεια μου, Στίχοι Πόλυς Κυριάκου και Μουσική Παντελής Θαλασσινός.

Γ. Θα σταθούμε στη γη που μας γέννησε, Στιχουργός Κρανιδιώτης Νίκος και Συνθέτης Χριστοδουλίδης Μιχάλης.

Συντελεστές: Στο τραγούδι οι μαθητές: Εβελίνα Καυκαλιά, Ανδρέας Ανδρέου, Μαρκέλλα Ούκα και Ραφαήλ Θεοδώρου. Βιολιά: Χρίστος Χριστοφίδης και Ειρήνη Δημητρίου. Κιθάρες: Παναγιώτης Παρπέρης και Ανδρέας Κοζάκος. Μπάσο Αλέξανδρος Εμμανουηλίδης και Σαξόφωνο Δημητριάνα Πέτρου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ (Τρίτη 16 Απριλίου)	
<u>A' ΜΕΡΟΣ</u>	
09.45 – 10.00	Προσέλευση - Χαιρετισμοί
10.00 – 10.15	Μουσική ανάσα από το Λύκειο Αγίας Φυλάξεως
<u>B' ΜΕΡΟΣ</u>	
10.15 – 10.25	Γυμνάσιο Λινόπετρας « <i>Το Κάστρο της Καντάρας</i> »
10.25 – 10.35	Λανίτειο Λύκειο « <i>Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα</i> »
10.35 – 10.45	Λύκειο Λινόπετρας « <i>Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα</i> »
10.45 – 10.55	<i>Ελληνική Σχολή Πασκάλ «Το μοναστήρι της Παναγίας Αψινθιώτισσας»</i>
10.55 – 11.05	Σχολή Ομόδους « <i>Παναγία Καθάρων, Λάπηθος</i> »
11.00 – 11.30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
<u>Γ' ΜΕΡΟΣ</u>	
11.30 – 11.40	<i>Μουσική ανάσα από το Λύκειο Αγίας Φυλάξεως</i>
11.40 – 11.55	Γυμνάσιο Καθολικής « <i>Παναγία Κρινιώτισσα</i> »
11.55 – 12.05	Περιφερειακό Λύκειο Κολοσσίου « <i>Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα</i> »
12.05 – 12.15	Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας « <i>Αρμενομονάστηρο</i> »
12.15 – 12.25	Λύκειο Αγίας Φυλάξεως « <i>Η εκκλησία του Χριστού Αντιφωνητή στην Καλογρέα</i> »
12.25 – 12.35	Λύκειο Αγίου Νικολάου « <i>Το Αββαείο Μπελαπαίς ή Πέλλαπαίς - Παναγία η Ασπροφορούσα</i> »
12.35 – 12.45	Λύκειο Πολεμιδιών « <i>Η Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου στο χωριό Κουτσοβέντη και το Παρεκκλήσιο της Αγίας Τριάδος</i> »
12:45-13:00	<i>Κλείσιμο εργασιών ημερίδας – Παράδοση πιστοποιητικών και ενθυμίων</i>

Παρουσίαση θεμάτων εργασιών σχολείων

1. Γυμνάσιο Λινόπετρας - « Το Κάστρο της Καντάρας » και η Παναγία της Κανταρας

« Το Κάστρο της Καντάρας » βρίσκεται κτισμένο σε μια από τις ανατολικότερες κορυφές του Πενταδάκτυλου, με θέα προς την βόρεια παραλία του νησιού, το ανατολικό τμήμα της πεδιάδας της Μεσαορίας και τον κόλπο της Αμμοχώστου. Διοικητικά βρίσκεται στην επαρχία Αμμοχώστου και από το 1974 βρίσκεται στο κατεχόμενο από τους Τούρκους εισβολείς τμήμα της Κύπρου. Το κάστρο είναι γνωστό και με την ονομασία

Κάστρο της Ρήγαινας, όπως και τα δυο άλλα της οροσειράς. Κατά τον C. Enlart η ονομασία Καντάρα προήλθε από την αραβική λέξη Kandar που σημαίνει οχυρό.

<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=5095&-V=limmata>

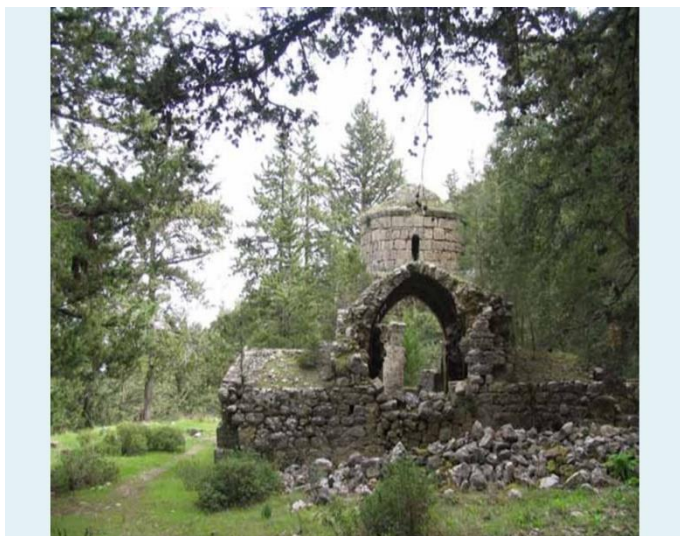

Το μοναστήρι Καντάρας είναι μοναστήρι στην Κύπρο, αφιερωμένο στην Παναγία Κανταριώτισσα, ή Παναγία της Καντάρας. Βρίσκεται στις νότιες πλαγιές της Βόρειας κυπριακής οροσειράς, στη βόρεια-βορειοανατολική Κύπρο και βρίσκεται σε υψόμετρο 550 μ. κοντά στα χωριά Δαυλός και Αρντάνα και βρίσκεται επίσης κοντά στο Κάστρο της Καντάρας, από το οποίο πήρε και το όνομά του. Το όνομα είναι αραβικής προέλευσης,

ενώ σήμερα η εκκλησία χρειάζεται άμεσα επισκευές.

<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=5099&-V=limmata>

2. Γυμνάσιο Καθολικής - «Παναγία Κρινιώτισσα».

Το ερειπωμένο, σήμερα, μοναστήρι της Παναγίας Κρινιώτισσας βρίσκεται στο μέσο μιας κατάφυτης κοιλάδας, κοντά στην κορυφή Κόρνος του Πενταδάκτυλου, με πανοραμική θέα προς τη θάλασσα. Το μοναστήρι της Παναγίας Κρινιώτισσας ιδρύθηκε πιθανότατα τον 12ο αιώνα. Η ορολογία που χρησιμοποιείται είναι καθαρά βυζαντινή και ανάγεται στους χρόνους των Κομνηνών όπως φαίνεται από τη σύγκρισή της με παρόμοιες καταγραφές άλλων μοναστηριών, κυρίως στο Άγιον Όρος, που χρονολογούνται στην εποχή των

Κομνηνών. <https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=5505&-V=limmata>

Το 1735, κατά μαρτυρία του προσκυνητή Βασιλείου Μπάρσκι, το μοναστήρι ήταν ήδη εγκαταλειμμένο και ο ναός του ετοιμόρροπος. Μόνο κάθε Σάββατο ένας μοναχός από το κοντινό (σε χαμηλότερο σημείο της πλαγιάς) μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης ανέβαινε για να ανάψει τα καντήλια. Ο μικρός ναός του μοναστηριού της Κρινιώτισσας φαίνεται να είναι κτίσμα του 14ου αιώνα, άρα είχε αντικαταστήσει τον αρχικό. Από τα λοιπά μοναστηριακά οικοδομήματα σώζονται λίγα μόνο ερείπια. Απόσπασμα από κείμενο του Άντρου Παυλίδη.

3. Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας – «Αρμενομονάστηρο»

Αρμενικό μοναστήρι στο όνομα του Σουρπ Μακάρ (Αγίου Μακαρίου). Βρίσκεται στην οροσειρά του Πενταδάκτυλου, σε υψόμετρο 520 μέτρων περίπου, στις παρυφές του δάσους Πλατανιώτισσας, στην περιοχή Χαλεύκας, 11 χλμ. βόρεια της Κυθρέας.

Το αρμενικό μοναστήρι του Σουρπ Μαγκάρ (Άγιος Μακάριος) είναι το μοναδικό αρμενικό μοναστήρι που υπάρχει στην Κύπρο και το σημαντικότερο αρμενικό εκκλησιαστικό κτίριο στο νησί. Βρίσκεται στην οροσειρά του Πενταδακτύλου, στην

περιοχή Χαλεύκας και είναι αφιερωμένο στον Κόπτη ερημίτη Άγιο Μακάριο της Αλεξάνδρειας (309-404 μ.Χ.).

<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=654&-V=limmata>

<https://www.cyprushighlights.com/%CE%B1%CF%81%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%BF/>

4. Σχολή Ομόδους – «Παναγία Καθάρων, Λάπηθος»

Διαλυμένο κι ερειπωμένο σήμερα μοναστήρι, νοτιοδυτικά του χωριού Λάρνακας της Λαπήθου, στην επαρχία Κερύνειας. Η ιστορία του μοναστηριού αυτού είναι άγνωστη. Ιδρύθηκε, ίσως, από φυγάδες μοναχούς από την Κωνσταντινούπολη ή άλλη περιοχή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, που ήλθαν στην Κύπρο στα χρόνια της Εικονομαχίας, κατά τον 8ο αιώνα. Διαλύθηκε δε τον 18ο αιώνα (δηλαδή κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας)

και η περιουσία του περιήλθε στη μητρόπολη Κυρηνείας.

Το 1735 επεσκέφθη το μοναστήρι ο Ρώσος μοναχός - περιηγητής Βασίλειος Μπάρσκυ, που μεταξύ άλλων, γράφει ότι ...το μοναστήρι αυτό ονομάζεται «Παναγία των Καθάρων» εξαιτίας του ότι η εικόνα που βρίσκεται εκεί θεραπεύει τους φλογισμένους οφθαλμού.

<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=4882&-V=limmata>

5. Ελληνική Σχολή Πασκάλ – «Το μοναστήρι της Παναγίας Αψινθιώτισσας»

Το μοναστήρι της Παναγίας της Αψινθιώτισσας (Αψινθιώτισσας, Αψιδιώτισσα) βρίσκεται στην οροσειρά του Πενταδακτύλου, σε μικρή απόσταση από το χωριό Σιγχαρί στην επαρχία Κερύνειας και σε απόσταση 15 χλμ. βόρεια της Λευκωσίας. Βρίσκεται νότια του Αββαείου του Μπέλλα - Πάις και δυτικά της Μονής Χρυσοστόμου και του φρουρίου Βουφαβέντο. Το μοναστήρι ήταν διαλυμένο ήδη από τον 18ο αιώνα και βαθμιαία είχε ερειπωθεί. Χτίστηκε το 1100 περίπου και είναι ένα από τα

σημαντικότερα μοναστήρια της βυζαντινής περιόδου στην Κύπρο. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, το μοναστήρι πήρε το όνομα του από ένα θάμνο, την αψινθιά που σκέπαζε καλά το στόμα της σπηλιάς μέσα στην οποία κάποιος καλόγηρος έκρυψε την εικόνα της Παναγίας για να την σώσει από την καταστροφική μανία των εικονομάχων.

https://orthodoxoiorizontes.gr/Theotokos/Maria/Istorikes_eikones_kai_Mones/Panagia_h_Apsinthiwtissa.htm

<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=1544&-V=limmata>

6. Λανίτειο Λύκειο – Μονάδα – «Το κάστρο του Βουφαβέντο»

Βρίσκεται κτισμένο στην οροσειρά του Πενταδάκτυλου, σε βουνοκορφή ύψους 954 μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Είναι το μεσαίο από τα τρία φρούρια της οροσειράς, έχοντας αριστερά και δεξιά του εκείνα του Αγίου Ιλαρίωνος και της Καντάρας. Το Βουφαβέντο ήταν επίσης γνωστό και ως Φρούριο των Λεόντων (του Λιόντα, κατά το Λεόντιο Μαχαιρά). Το Βουφαβέντο

κτίστηκε στα τέλη του 11ου ή τις αρχές του 12ου αιώνα από τον Βυζαντινό αυτοκράτορα Αλέξιο Κομνηνό. Ωστόσο η μοναδική πληροφορία που έχουμε από την εποχή αυτή είναι ότι το κάστρο, μαζί με άλλα, είχε παραδοθεί στον Ριχάρδο Λεοντόκαρδο, μετά την ήττα του Ισαακίου Κομνηνού, το 1191.

<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=2169&-V=limmata>

7. Λύκειο Αποστόλου Λουκά Κολοσσίου – «Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα»

Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα ή αλλιώς του Άη Λαρκού, βρίσκεται στην Κύπρο, στην κατεχόμενη επαρχία Κερύνειας, στην κορυφή του Πενταδάκτυλου. Κατασκευάστηκε από τους Βυζαντινούς τον 11ο αιώνα μ.Χ., σε υψόμετρο 725 μ. Το κάστρο είναι προσβάσιμο μόνο από τη νότια πλευρά του, διότι στις υπόλοιπες πλευρές υπάρχουν απρόσιτοι γκρεμοί. Μέσα στο κάστρο υπάρχει ένας ναός του

11ου αιώνα. Κατά την διάρκεια της φραγκοκρατίας αποτέλεσε παραθεριστική κατοικία των φράγκων ηγεμόνων της Κύπρου. Εγκαταλείφθηκε και καταστράφηκε από τους Ενετούς τον 14ο αιώνα. Το όνομα του προήρθε από τον Άγιο Ιλαρίωνα τον νέο, ο οποίος ασκήτεψε στο σημείο αυτό.

<https://www.cyprusalive.com/el/to-kastro-tou-agiou-ilariona-kerineia>

Το κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα θα το παρουσιάσει από διαφορετικές οπτικές και δραστηριότητες το Λύκειο Λινόπετρας με τη μονάδα του σχολείου και ομάδα μαθητών.

8. Λύκειο Αγίου Νικολάου – «Το Αββαείο Μπελαπαίς ή Πέλλαπαίς - Παναγία η Ασπροφορούσα»

Το Αββαείο Μπελαπαίς ή Πέλλαπαίς ή Πέλλα Πάις είναι γοτθικό μοναστήρι στο Μπέλλα-Πάις της επαρχίας Κερύνεια της Κύπρου. Βρίσκεται περίπου 6 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από την Κερύνεια σε μέσο υψόμετρο 220 μέτρα. Το όνομα του προέρχεται από το Γαλλικό "Abbaye de la raix", που σημαίνει Το Μοναστήρι της Ειρήνης. Χτίστηκε ανάμεσα 1198 και του 1205 από τους ιππότες του τάγματος του Αυγουστίνου που ήρθαν από τη Ιερουσαλήμ

μετά την πτώση της στους Άραβες και επεκτάθηκε αποκτώντας την σημερινή του μορφή στα 1267 με 1284. Μετά το τέλος της Φραγκοκρατίας, η εκκλησία του μοναστηριού μετατράπηκε από Καθολική σε Ορθόδοξη και αφιερώθηκε στην Παναγία την Ασπροφορούσα, ίσως γιατί οι καθολικοί μοναχοί που ζούσαν στο Αβαείο φορούσαν άσπρα ρούχα. Σταδιακά γύρω από το μοναστήρι χτίστηκε χωριό που ονομάζεται σήμερα Μπελαπαίς. Η μονή σήμερα είναι στο μεγαλύτερο μέρος της κατεστραμμένη. Κατά την τουρκική εισβολή του 1974 τα υπόγεια της χρησιμοποιήθηκαν

ως

νοσοκομείο.

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B2%CE%B2%CE%B1%CE%B5%CE%AF%CE%BF%CE%9C%CF%80%CE%B5%CE%BB%CE%B1%CF%80%CE%AC%CE%B9%CF%82>

10. Λύκειο Αγίας Φυλάξεως – «Η εκκλησία του Χριστού Αντιφωνητή στην Καλογραία»

Η Εκκλησία του Χριστού Αντιφωνητή είναι μια θολωτή εκκλησία στην Κύπρο, στην Επαρχία Κερύνειας, η οποία βρίσκεται στα βουνά κοντά στο χωριό Καλογραία. Το όνομα του Χριστού Αντιφωνητή σημαίνει "Χριστός που απαντά" και μια σειρά από ελληνικές εκκλησίες έχουν την ίδια ονομασία. Το επίθετο φαίνεται να προέρχεται από μια θαυματουργή εικόνα κάποιου είδους, η οποία ανταποκρίθηκε στις προσευχές, αλλά δεν υπάρχει κάποια

επιστημονική τεκμηρίωση της εικόνας στην Κύπρο. Το όνομα μαρτυρείται στα τέλη της μεσαιωνικής περιόδου. Γράφοντας στο δέκατο έκτο αιώνα, ο Στέφανος Λουζινιάν ο Αντιφωνητής ήταν φέουδο που ανήκε στην οικογένειά του. Ακόμη έγραψε ότι η γιαγιά του Περισσότερο: <https://el.advisor.travel/poi/Ekklisia-toy-Hristoy-Antifoniti-28816>

11. Λύκειο Πολεμιδιών – «Η Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου στο χωριό Κουτσοβέντη και το Παρεκκλήσιο της Αγίας Τριάδος»

Το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου βρίσκεται κοντά στο χωριό Κουτσοβέντη, στις νότιες πλαγιές του Πενταδάκτυλου και κάτω από το ομώνυμο με το χωριό κάστρο. Είναι το μοναδικό κατεχόμενο μοναστήρι που φαίνεται με γυμνά μάτι από τη Λευκωσία. Αρχικά το μοναστήρι του Αγ. Ιωάννη ανήκε στην ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου, αργότερα όμως περιήλθε στην

κυριότητα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, στο οποίο ανήκει έως σήμερα. Δίπλα, όμως, από το αρχικό καθολικό προστέθηκε περί το 1110 ένα έξοχης ομορφιάς παρεκκλήσιο αφιερωμένο στην Αγία Τριάδα. Το παρεκκλήσιο ευτυχώς διασώθηκε και οι τοιχογραφίες του θεωρούνται από τις πιο σημαντικές της μέσης βυζαντινής περιόδου στην Κύπρο. Το μοναστήρι συνδέεται με τον Αγ. Νεόφυτο τον Έγκλειστο, αφού εκεί πρωτοπήγε μοναχός και εκεί έμαθε γράμματα. Δυστυχώς, οι θησαυροί της περίφημης αυτής μονής καταστράφηκαν από τους Τούρκους εισβολείς το 1974. Κλάπηκαν όλες οι εικόνες, πολύ πιθανό να έχουν καταστραφεί και οι τοιχογραφίες, ενώ η μονή σήμερα χρησιμοποιείται ως στρατόπεδο.

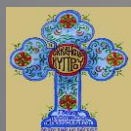
<https://www.pemptousia.gr/2011/10/i-katechomenes-mones-tis-kiprou/>

[Χρίστος Πελεκανής](#)

[Επαρχιακός Συντονιστής Λεμεσού Προγράμματος](#)

[Θρησκευτικών Περιηγήσεων στα Θρησκευτικά και](#)

[Πολιτιστικά Μονοπάτια της Κύπρου](#)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
Διεύθυνση
Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Συνοδικό Γραφείο
Προσκυνηματικών
Περιηγήσεων
της Εκκλησίας της Κύπρου

Σχολική Χρονιά 2023 - 2024

**Πρόγραμμα Μαθητικών Περιηγήσεων
στα Θρησκευτικά και Πολιτιστικά
Μονοπάτια της Κύπρου**

Σχολεία Πόλης και Επαρχίας Λευκωσίας

Κεντρικό Θέμα: **Εκκλησίες και Μνημεία
της κατεχόμενης Λευκωσίας**

Πέμπτη 18 Απριλίου 2024,

Λύκειο Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Δασούπολης

Λευκωσία

10:30 - 12:30

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ (Πέμπτη 18 Απριλίου)	
10:30 - 10:35	Καλωσόρισμα από τον Συντονιστή του Προγράμματος για τα Σχολεία της Πόλης και Επαρχίας Λευκωσίας, Καθηγητή Θρησκευτικών, κ. Ευάγγελο Κούρτη
10:35 – 10:40	Χαιρετισμός από την ΕΜΕ Θρησκευτικών Δρα Ελεάνα Χατζηγιάννου , Υπεύθυνη Επιθεωρήτρια του Προγράμματος Μαθητικών Περιηγήσεων στα Θρησκευτικά και Πολιτιστικά Μονοπάτια της Κύπρου
10:45 – 10:50	Χαιρετισμός από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Μεσαορίας κ. Γρηγόριο
10:55 – 11:05	Γυμνάσιο Έγκωμης <i>Παναγία Οδηγήτρια, Αγία Αικατερίνη και Άγιος Λουκάς</i>
11:10 – 11:20	Γυμνάσιο Αγλαντζιάς <i>Παναγία Χρυσολιωνίσσια</i>
11:25 – 11:35	Γυμνάσιο Αρχ. Μακαρίου Γ΄, Πλατύ <i>Άγιος Δημητριανός της Ομορφίτας και Παναγία του Τράχωνα</i>
11:40 – 11:50	Γυμνάσιο Αρχαγγέλου Λακατάμειας <i>Αρχάγγελος Μιχαήλ Τρυπιώτης</i>
11:55 – 12:05	Γυμνάσιο Σολέας και Λύκειο Σολέας <i>Άγιος Γεώργιος Οριάτης (Ρηγάτης)</i>
12:10 – 12:20	Παγκύπριον Γυμνάσιο <i>Καθολικές και Ορθόδοξες Εκκλησίες στην κατεχόμενη Λευκωσία</i>
12:20 – 12:30	Συζήτηση – Καταληκτικά Σχόλια Συντονισμός: Κωνσταντίνος Στεφανής, Σύμβουλος Θρησκευτικών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Με αφετηρία το 2017, το πρόγραμμα των μαθητικών Προσκυνηματικών Γυμνάσιο Έγκωμης

Θωμάς Παπαθωμάς

Γυμνάσιο Αγλαντζιάς

Γεώργιος Διάκος
Χριστόδουλος Χατζηκυριάκος

Γυμνάσιο Αρχ. Μακαρίου Γ', Πλατύ

Μόρφω Νικολάου (Β.Δ.)

Γυμνάσιο Αρχαγγέλου Λακατάμειας

π. Κυπριανός Παπαδόπουλος
Σταμάτα Κατωπόδη

Γυμνάσιο Σολέας και Λύκειο Σολέας

Κώστας Κωνσταντίνου (Διευθυντής)
Ελένη Χατζηαδάμου

Παγκύπριον Γυμνάσιο

Λουκά - Αθανασοπούλου Δέσποινα

Παρουσίαση-ανάδειξη μνημείων από τα σχολεία της Λευκωσίας:

1. Παναγία Οδηγήτρια, Αγία Αικατερίνη και Άγιος Λουκάς - Γυμνάσιο Έγκωμης

Η **Παναγία Οδηγήτρια** ή αλλιώς Μπετεστάν είναι ένας γοθτικός ναός του 15^{ου} αιώνα και βρίσκεται νότια από τον ναό της Αγίας Σοφίας. (Selimie τζαμί).

Η **Αγία Αικατερίνη** ή αλλιώς Haydar Pasa τζαμί είναι γοθτικός ναός που κτίστηκε το 1362 και μετατράπηκε σε τζαμί το 1572. Βρίσκεται στα ΒΑ από τον ναό της Παναγίας Οδηγήτριας.

Ο **Άγιος Λουκάς** κτίστηκε το 1758 επί Αρχιεπισκόπου Φιλοθέου και φαίνεται ότι αρχικά ήταν μονόκλιτος. Βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της κατεχόμενης Λευκωσίας.

Ο ναός δεν λειτουργείται από το 1964. Χρησιμοποιήθηκε από τους Τούρκους ως εργαστήριο και σήμερα είναι εγκαταλελειμμένος.

2. Παναγία Χρυσαιλιώτισσα... μια ανάσα από την κατεχόμενη Λευκωσία- Γυμνάσιο Αγλαντζιάς

Η Χρυσαιλιώτισσα είναι ορθόδοξος ναός του 15ου αιώνα. Η μικρή εκκλησία της Παναγίας της Χρυσαιλιώτισσας είναι ο παλαιότερος ορθόδοξος ναός, που βρίσκεται εντός των – αρχικά φραγκικών και μετέπειτα ενετικών – τειχών της Λευκωσίας.

Κτίστηκε στα μέσα του 15ου αιώνα μ.Χ. από τη σύζυγο του φράγκου βασιλιά Ιωάννη Β' Ελένη Παλαιολογίνα, για να εξυπηρετεί τις πνευματικές ανάγκες των ορθόδοξων κατοίκων της πρωτεύουσας, στην οποία μέχρι τότε υπήρχαν αποκλειστικά καθολικοί ναοί και μονές. Ο ναός κατά το πέρασμα του χρόνου δέχτηκε πολλές επεμβάσεις μέχρι να πάρει τη σημερινή του μορφή.

Μια τέτοια ριζική αλλαγή ήταν κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, όταν ουσιαστικά ανακατασκευάστηκε πάνω σε βυζαντινά αρχιτεκτονικά πρότυπα γύρω στα 1735. Στο ναό βρισκόταν η δυτικότροπη εικόνα της Madre della Consolazione, η οποία σήμερα βρίσκεται στο Βυζαντινό μουσείο Λευκωσίας του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.

3. Άγιος Δημητριανός της Ομορφίτας - Γυμνάσιο Αρχ. Μακαρίου Γ', Πλατύ

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Δημητριανού στην περιοχή της Ομορφίτας χτίστηκε το 1902 ενώ τεμάχια του Ιερού Λειψάνου του φυλάσσονται στην ενορία Παναγίας Χαρδακιώτισσας Κυθρέας.

Η εκκλησία σήμερα βρίσκεται στη νεκρή ζώνη και δεν είναι προσβάσιμη ενώ είναι ορατή από τον δρόμο που ενώνει τη Λευκωσία με τον Βορρά.

Η εκκλησία επιπλέον αποτέλεσε σημείο αιχμαλωσίας και δολοφονίας 15 Ελληνοκύπριων στη διάρκεια της εισβολής.

Παναγία του Τράχωνα

Ο Τράχωνας έγινε γνωστός από την εκκλησία της Παναγίας του, η οποία κτίστηκε το 1916.

Η εικόνα της Παναγίας θεωρείται θαυματουργή.

Μετά την εισβολή των Τούρκων ο ναός λεηλατήθηκε και χρησιμοποιείται ως θεατρική σκηνή ή χοροδιδασκαλείο

4. Αρχάγγελος Μιχαήλ Τρυπιώτης - Γυμνάσιο Αρχαγγέλου Λακατάμειας

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ ο Τρυπιώτης είναι μια από τις εκκλησίες στην παλιά Λευκωσία, στη γωνία των οδών Αρχαγγέλου Μιχαήλ και Σόλωνος και σε μια από τις πολυκατοικημένες συνοικίες της πόλης του παρελθόντος.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ ο Τρυπιώτης δεν ήταν απλά ένας ναός, αλλά το σημείο αναφοράς γύρω από το οποίο έσφυζε η ζωή της πρωτεύουσας της Κύπρου.

Στη θέση που είναι χτισμένος ο ναός, περίπου το 1292, υπήρχε μοναστήρι αφιερωμένο στον Αρχάγγελο Μιχαήλ, όπου ανάμεσα στον περίβολό του βρισκόταν η εκκλησία του Σωτήρα του νεκροταφείου.

Σ' αυτή την εκκλησία το 1668, συγκροτήθηκε η Κυπριακή Σύνοδος που κηρύχθηκε εναντίον των Καλβινιστών, ένα δόγμα που ανέπτυξε ο Γάλλος θεολόγος Καλβίνος.

5. Άγιος Γεώργιος Οριάτης (Ρηγάτης)- Γυμνάσιο Σολέας και Λύκειο Σολέας

Η Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου του Οριάτη ή Ρηγάτη βρίσκεται βόρεια του κατεχόμενου χωριού Κυρά και ανεγέρθηκε πριν την εποχή του αυτοκράτορα Νικηφόρου Φωκά (963-969), πλησίον της Θεομόρφου και σήμερα στέκεται περήφανα στο ύψωμα του Ρηγάτη. Διατελεί Μετόχι του Παναγίου Τάφου.

Η μνήμη του Αγίου γιορταζόταν πανηγυρικά από τους κατοίκους των περιχώρων που έφταναν εκεί για προσκύνημα, σκαρφαλώνοντας στις ράχες των λόγγων, παίρνοντας δύναμη από την πίστη και την ιδιαίτερη εκτίμηση τους προς τον Άγιο.

Τον Αύγουστο του 1974 η περιοχή της Μονής κατελήφθη από τουρκικά στρατεύματα, βεβηλώθηκε, λεηλατήθηκε, ανασκάφηκε το δάπεδό της για αναζήτηση θησαυρών και ανατράπηκε η αγία τράπεζα. Στο εσωτερικό της δεν υπάρχει τίποτε από τον εξοπλισμό της (εικονοστάσι, εικόνες κ.ά.). Τα βοηθητικά κτίρια της Μονής και τα κελιά έχουν καταρρεύσει

6. Καθολικές και Ορθόδοξες Εκκλησίες στην κατεχόμενη Λευκωσία - Παγκύπριον Γυμνάσιο

Καθολικές Εκκλησίες

Αγίας Σοφίας

Αγίας Αικατερίνης

Αγίου Γεωργίου των
Λατίνων

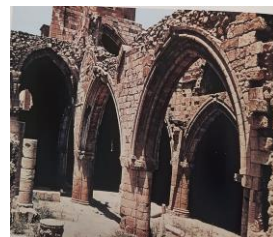
Ορθόδοξες Εκκλησίες

Αγίου Λουκά

Αγ. Ιωάννου του Πέρσου

Παναγίας Οδηγίτριας

Ο Δανός συγγραφέας Χένρικ Κλάουσεν αναφέρει πως με την εισβολή των Τούρκων το '74, επήλθαν στην κατοχή τους περίπου 500 εκκλησίες ή άλλα θρησκευτικά μνημεία. Στο βιβλίο του γράφει χαρακτηριστικά: «Μετά που είδαμε πώς αντιμετωπίζονται οι στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, κάποιος θα αναρωτηθεί δικαίως, αν οι Κύπριοι, στο ελεύθερο τμήμα του νησιού, συμπεριφέρονται στα τζαμιά με ανάλογο τρόπο, δηλαδή αφήνοντάς τα να αποσυντεθούν, προχωρώντας σε βανδαλισμούς ή κλοπές. Η απάντηση είναι "όχι". Υπάρχουν δέκα επτά αρχαία τζαμιά στο νότιο τμήμα της Κύπρου, τα οποία είναι όλα προστατευόμενα από την κυβέρνηση και συντηρούνται από το κράτος. Έντεκα από αυτά αρχικά κτίστηκαν ως εκκλησίες και στη συνέχεια μετατράπηκαν σε τζαμιά, κάτω από την οθωμανική κυριαρχία. Η κυβέρνηση της Κύπρου δεν έχει μετατρέψει τα τζαμιά ξανά σε εκκλησίες και διευκολύνει ενεργά τη χρήση τους από τους μουσουλμάνους».

Αντί επιλόγου...

Ευχαριστίες στο Συνοδικό Γραφείο Θρησκευτικών Περιηγήσεων και ιδιαίτερα στον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Μεσαορίας για την προσωπική του φροντίδα και έγνοια για την επιτυχία του προγράμματος και όλους/όλες τους/τις εκπαιδευτικούς που με τις ομάδες τους εργάζονται με ζήλο διαθέτοντας πρόθυμα τον ελεύθερο χρόνο τους.

Ευχαριστίες στις Μητροπόλεις για την παροχή διευκολύνσεων.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στους επαρχιακούς συντονιστές.

Ευχόμαστε το Πρόγραμμα των Μαθητικών Περιηγήσεων στα Θρησκευτικά και Πολιτιστικά Μονοπάτια της Κύπρου να γίνει η αφετηρία για πολλά ταξίδια στην Ιστορία και τον πλούσιο θρησκευτικό πολιτισμό της Κύπρου μας.

Καλό ταξίδι λοιπόν...